

Як діяти, якщо надійшло повідомлення про замінування

Упродовж останніх років частішають випадки анонімних повідомлень про замінування різних об'єктів. Зазвичай загрозу вибуху не підтверджують. Однак траплялись випадки, коли правоохоронці знаходять справжні вибухові пристрої. Тож загроза цілком реальна. Тому не варто ставитися до таких повідомлень скептично, але й боятися їх не потрібно. Розберемося, як діяти у таких випадках.

Зміст статті

- [Що потрібно знати про вибух та його наслідки](#)
- [Як діяти, якщо отримали телефоном анонімне повідомлення про замінування](#)
- [Які обов'язки керівника та працівників об'єкта, якщо є загроза мінування](#)
- [Як діяти, якщо виявили підозрілий предмет](#)
- [Як діяти в разі вибуху](#)
- [Як діяти під час руйнування будівель внаслідок вибуху](#)

Що потрібно знати про вибух та його наслідки

Вибух — швидкоплинний процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу. Його суттєва ознака — різке збільшення тиску, що спричиняє у навколишньому середовищі ударну хвилю.

[Як діяти керівнику та працівникам у разі повідомлення про замінування](#)*скачати шпаргалку*

До основних **небезпечних чинників** вибуху належать:

- ударна хвиля;
- осколки вибухового пристрою;
- уламки будівельних конструкцій і виробничого обладнання;
- обвалення будинків і споруд;

- розрив газо-, продукто-, водопроводів і електромереж;
- запиленість приміщень і відкритого простору.

Найбільш характерними видами травм, спричинених вибухами на підприємствах та інших об'єктах, є: поранення, удари, переломи кісток, розриви тканин, ураження електричним струмом, опіки, отруєння.

Як діяти, якщо отримали телефоном анонімне повідомлення про замінування

Насамперед установіть контакт із невідомою особою, яка повідомила телефоном про замінування. При цьому:

- встановіть її мотив;
- усвідомте, які вимоги вона висуває;
- відмовте їй виконувати свій задум;
- вмовте невідому особу перетелефонувати, посилаючись на поганий зв'язок.

Під час телефонної розмови спробуйте визначити, звідки телефонує невідома особа. За наявності на телефонному апараті автоматичного визначника номера — запишіть номер телефону, з якого вона телефонує. Якщо такого визначника номеру немає, після закінчення розмови з невідомою особою не кладіть слухавку на телефонний апарат, щоб на автоматичній телефонній станції не втрачався напрямок з'єднання. З іншого телефонного апарата негайно зателефонуйте оператору зв'язку, що обслуговує задіяну телефонну лінію, поясніть ситуацію, яка склалася, і запропонуйте йому встановити номер телефону та адресу, з якої телефонувала невідома особа.

Після закінчення розмови з невідомою особою запишіть:

- точний час телефонного дзвінка;
- отриману від неї інформацію;
- ймовірну стать, вік невідомої особи;
- інтонацію та тембр голосу;
- наявність дефектів мови;
- наявність звукового (шумового) тла супроводу телефонної розмови.

Не пропустіть ці консультації!

- [Психологічна допомога потерпілому внаслідок надзвичайної ситуації](#)
- [Як діяти підприємствам під час надзвичайної ситуації](#)
- [Пожежна безпека й цивільний захист під час карантину та надзвичайної ситуації](#)
- [Яким сигналом оповіщувати про надзвичайну ситуацію](#)

Які обов'язки керівника та працівників об'єкта, якщо є загроза мінування

Існує певний **алгоритм дій для керівника та працівників об'єкта, якщо є загроза його мінування.**

Керівник зобов'язаний:

- повідомити територіальним підрозділам СБУ, ГУНП, ДСНС найменування об'єкта, його адресу, від кого надійшла інформація, інші деталі; поінформувати про загрозу мінування;
- розпорядитися посилити охорону об'єкта;

- організувати евакуацію відвідувачів і працівників з усього об'єкта;
- доки не прибуде оперативна група правоохоронних органів, перебувати на безпечній відстані від об'єкта, захистити та перекрити доступ до нього людей;
- розпорядитися заборонити користуватися радіо та мобільним зв'язком;
- розпорядитися підготувати приміщення для роботи оперативного штабу з проведення антитерористичної операції, оповістити та зібрати фахівців, здатних бути консультантами для сил правоохоронних органів;
- з прибуттям оперативної групи правоохоронних органів доповісти обстановку, передати управління її керівнику та далі діяти за його вказівками;
- організувати зустріч спецпідрозділів СБУ, ГУНП, ДСНС та забезпечити їм умови для проведення заходів, щоб запобігти, локалізувати або ліквідувати наслідки терористичного акту.

Працівники зобов'язані:

- повідомити керівнику об'єкта або особі, яка його заміщає, про загрозу мінування; за їх вказівкою або самостійно повідомити СБУ, ГУНП, ДСНС із зазначенням найменування об'єкта та його адреси;
- надалі діяти за розпорядженнями керівника.

Як діяти, якщо виявили підозрілий предмет

Для маскування вибухових пристроїв використовують звичайні побутові предмети: портфелі, валізи, сумки, пакунки, пакети, згортки, мішки, ящики, коробки, іграшки тощо.

Ознаки підозрілого предмета

Основні ознаки підозрілих предметів, які можуть виявитися вибуховими пристроями:

- наявність дротів, малої антени, скотчу, підозрілих звуків — цокотіння годинника, клацання;
- наявність батарейок, акумуляторів або розтяжки з дроту, шпагату, мотузки;

- незвичне розміщення предмета;
- специфічний запах.

Як діяти, якщо виявили підозрілий предмет

Якщо виявили підозрілий предмет, дотримуйтеся таких рекомендацій:

- не залишайте без уваги річ, яка не має перебувати у місці, де її виявили, забуту або бездоглядну річ;
- зверніть увагу довколишніх на річ та опитайте їх, щоб установити власника або особу, яка могла цю річ залишити;
- якщо власника не виявили, негайно повідомте про знахідку черговим службам МВС, СБУ, ДСНС та місцевому підрозділу з питань цивільного захисту;
- не вчиняйте жодних дій: не чіпайте, не відкривайте та не переміщуйте підозрілий предмет;
- зафіксуйте час, коли його виявили;
- не використовуйте мобільні телефони та засоби радіозв'язку;
- обов'язково дочекайтеся оперативно-слідчу групу, фахівців МВС і ДСНС та вкажіть місце розташування підозрілого предмета;
- вживайте заходів, щоб люди відійшли на безпечну відстань від знахідки;
- до прибуття оперативно-слідчої групи перебувайте на безпечній відстані від підозрілого предмета.

Безпечні відстані від підозрілих предметів

Вибухівка або підозрілі предмети	Відстань, м
Граната РГД-5	не менше ніж 50
Граната Ф-1	не менше ніж 200
Тротилова шашка масою 200 г	45
Тротилова шашка масою 400 г	55

Пивна банка 0,33 л	60
Валіза (кейс)	230
Дорожня валіза	350
Легкове авто	460–580
Мікроавтобус	920
Вантажний автомобіль (фургон)	1240

Як діяти в разі вибуху

Якщо вибух все ж таки стався, дотримуйтеся таких рекомендацій:

- якщо є трохи часу, швидко залиште небезпечну зону, сховайтеся в укритті, прийміть безпечну позу — ляжте на підлогу/землю, захистіть обличчя і голову руками;
- почувши вибух, впадіть на підлогу/землю або сховайтеся за якоюсь перешкодою, щоб запобігти ураженню осколками й уламками;
- отямившись після вибуху, озирніться навколо, швидко оцініть своє місце перебування, стан здоров'я, масштаби уражень, розміри руйнувань і ризик обвалення найближчих будівельних конструкцій;
- за відсутності травм і наявності можливостей надайте допомогу іншим;
- евакуйуйтеся самостійно та допоможіть евакуюватися працівникам з осередку вибуху, зруйнованих або пошкоджених вибухом споруд, приміщень до безпечного місця;
- за неможливості залишити приміщення зміцніть будівлю підручними засобами, щоб запобігти обвалюванню конструкцій;
- у жодному разі не користуйтеся ліфтом, пересувайтеся у зоні вибуху вкрай обережно;
- захистіть органи дихання від пилу, диму собі та потерпілим за допомогою [засобів індивідуального захисту](#) або підручних засобів — хустинки, шарфу, марлі тощо;

- викличте на об'єкт пожежно-рятувальні підрозділи, швидку допомогу, правоохоронні органи, аварійні та комунальні служби; повідомте про подію керівництву підприємства;
- до прибуття швидкої допомоги надайте потерпілим домедичну допомогу;
- відключіть подачу електроенергії, газу, води, тепла до пошкоджених вибухом приміщень, вимкніть виробниче обладнання, перекрийте пошкоджені водо-, газо- та продуктопроводи;
- забезпечте оточення місця вибуху і його ізоляцію до прибуття компетентних органів силами інших працівників охорони або працівників об'єкта;
- у разі пожежі вживайте заходів для її гасіння власними силами та наявними протипожежними засобами до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів.

Як діяти під час руйнування будівель внаслідок вибуху

Якщо внаслідок вибуху сталося раптове руйнування будівель і споруд, дотримуйтеся таких рекомендацій:

- визначте вільне місце, до якого можна переміститися;
- зміцніть стелю уламками меблів, конструкцій будинку, які є поряд;
- відсуньте від себе гострі предмети та не намагайтеся самотійно вибратися з-під завалу;
- закрийте органи дихання зволоженою тканиною, через яку можна дихати;
- за наявності мобільного телефона негайно зателефонуйте до компетентних органів та вкажіть адресу (район, місце), де виникла надзвичайна ситуація або подія;
- по змозі визначте своє місце перебування якимось сигналом (звуком);
- у жодному разі не запалюйте вогонь (запальничку, сірники) — це може призвести до вибуху;
- намагайтеся перебувати якнайдовше у свідомості: читайте вірші, співайте пісні тощо;

- якщо ділянки тіла затиснули уламки будівельних конструкцій, масажуйте їх, щоб підтримати циркуляцію крові.

Пам'ятайте, одразу після повідомлення про надзвичайну ситуацію або подію аварійно-рятувальні підрозділи розпочинають визволяти потерпілих із-під завалів. Під час аварійно-рятувальних робіт передбачені періодичні «хвилини тиші», коли зупиняють роботу спеціального обладнання, щоб почути сигнали про допомогу. Саме в ці хвилини необхідно найголосніше подавати сигнали про своє місце перебування.